
SAKSFRAMLEGG

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
10.11.2022

Sak:

Campusutviklingsplan for Campus Alta

Innstilling til vedtak:

1. Forslag til campusutviklingsplan m/ vedlegg skal være retningsgivende for videre utvikling av UiTs campus i Alta.
2. Igangsetting av konkrete oppgraderings- og byggeprosjekter, som krever særskilt finansiering og tildeling fra universitetsstyret, skal vurderes i tilknytning til de årlige budsjettvedtakene i styret. Prosjekter som ikke krever særskilt finansiering og tiltak med lav kostnadsramme skal prioriteres først.
3. Styret ber om at rektor påser at Statsbygg ivaretar sitt ansvar for vedlikehold ved Campus Alta
4. Prinsippene for campusutvikling, som beskrevet i planens kapittel 10, skal danne utgangspunkt for videre arbeid med overordnede prinsipper for campusutvikling ved UiT. Forslag til en slik plan skal fremmes for styret i desember 2022.

Bakgrunn

Alta er en av fire hovedcampuser på UiT. Ved Campus i Alta eies byggene av Statsbygg med UiT som leietager. Statsbygg har ansvar for ordinært vedlikehold av bygningsmassen, mens UiT har ansvar for særskilte tiltak for oppgradering og utvikling av campus.

I *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019-2028* er det lagt til grunn at alle universitetene skal ha campusutviklingsplaner som grunnlag for fremtidig utvikling av bygg, areal og infrastruktur. I tildelingsbrevet fra KD til UiT 18. desember 2019 ble det videre slått fast at det skal utformes campusutviklingsplaner for alle UiTs hovedcampuser (Tromsø, Narvik, Harstad og Alta).

I denne saken legger rektor frem forslag til utviklingsplan for UiTs campus i Alta.

Ferdigstillelsen av campusutviklingsplanen for Alta er også et delmål i oppnåelsen av mål 5 i tildelingsbrevet for 2022, som omfatter et målrettet arbeidet ved UiT for å utvikle infrastruktur og bygninger.

Oppstart av campusutviklingsplan for Alta var i oktober 2020. Erfaringene fra denne prosessen har bidratt til en økt forståelse for hvordan UiT kan lykkes med arbeid av denne typen videre¹.

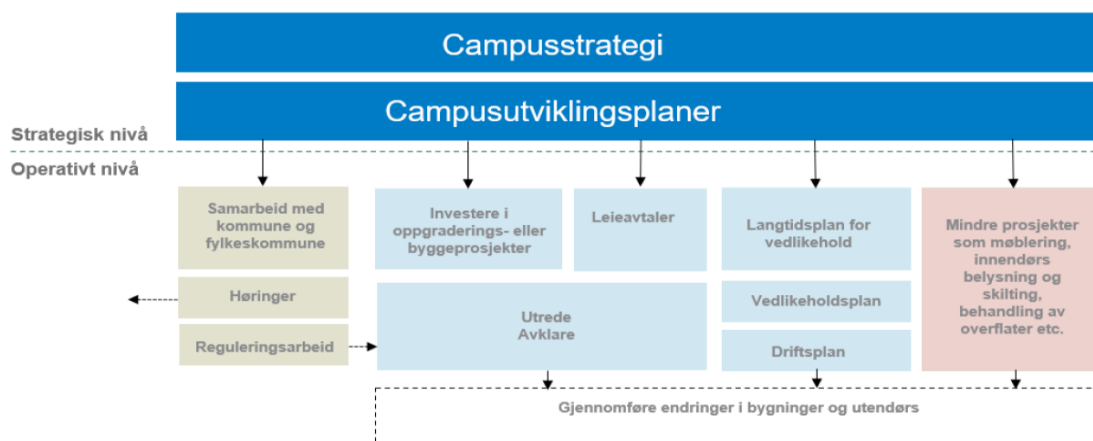
Campusplanlegging kan være krevende prosesser med mange – og til dels kryssende hensyn som må ivaretas. Også i Alta har prosessen vært utfordrende. Dette skyldes dels at store deler av arbeidet foregikk i en periode med Covid-19-restriksjoner, men også at det tok tid å få til en god samhandling mellom Statsbygg, UiT og de ulike brukergruppene og aktørene internt. Ved siden av Avdeling for bygg og eiendom har viserektor for Finnmark og Nord-Troms hatt en sentral rolle i koordineringen av arbeidet. Kunnskapsgrunnlaget for arbeidet har vært innspill fra brukergruppene, og tematiske rapporter som omhandler stedsutvikling, mobilitet, bygningsmasse og infrastruktur.

Campusutviklingsplanen skal legges grunn for utviklingen av Campus Alta i årene som kommer, men er ikke et plandokument som binder styret til å gjøre konkrete økonomiske disposisjoner. Prioriteringen av oppgraderings- og byggeprosjekter for Campus Alta, som forutsetter særskilt tildeling av midler fra universitetsstyret, må tas i samband med årlige budsjettvedtak i styret. Planen inneholder imidlertid også forslag til en rekke mindre prosjekter som ikke forutsetter slike tildelinger, eller som kan iverksettes innenfor beskjedne kostnadsrammer. Det er naturlig at slike tiltak prioriteres først, og velges ut i tett dialog med brukere og lokal ledelse.

Samtidig er det avgjørende å påse at Statsbygg ivaretar det ansvaret de har for å kartlegge, planlegge og utføre ordinært vedlikehold slik at verken dette arbeidet eller kostnader knyttet til det blir lagt over på UiT. Rektor vil følge opp dette særskilt.

Planen inneholder et eget kapittel med prinsipper for campusutvikling. Det er etter rektors vurdering gjort et godt arbeid med dette, og rektor anbefaler at man bruker dette som utgangspunkt for ferdigstilling av en overordnet campusstrategi for utviklingsprosjekter ved alle campus og studiesteder ved UiT. Rektor tar sikte på å komme tilbake til styret med forslag til et slikt plandokument i løpet av 2022.

Denne planstrukturen er i tråd med revidert stortingsmelding «Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019-2028».

Nivå og prosesser i campusutviklingsplanlegging (rapportens fig. 3, s. 14)

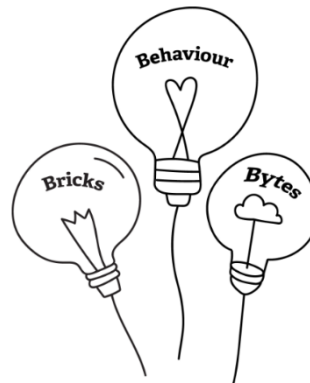
¹ Status for arbeidet med de øvrige planene er som følger: Campusutviklingsplanen for Harstad ble behandlet av universitetsstyret høsten 2017. I Narvik har UiT i forståelse med departementet og Statsbygg utsatt planarbeidet fordi det nylig er sluttført en større renovering av campus (som i seg selv var et omfattende campusutviklingsprosjekt). I Tromsø pågår det arbeid med en plan som forventes ferdigstilt for behandling i styret i løpet av 2023.

Koordinert og helhetlig utvikling gjennom campusplanlegging.

Campusutvikling er naturligvis ikke noe som først skjer gjennom etablering av spesifikke campusutviklingsplaner. Både i Alta og ved andre av UiTs campus har det over lang tid foregått utviklingsarbeid. For å lykkes med en helhetlig utvikling av de ulike campus, og UiT som institusjon, er det minst tre dimensjoner som må sees i sammenheng (se rapportens s.51)²:

- 1) bygg-infrastruktur (Bricks)
- 2) IT-infrastruktur (Bytes) og
- 3) hvordan ansatte og studenter i forholder seg til de ovenfornevnte (Behavior).

I Alta har det vært gjennomført fysiske endringer gjennom ombygging av kantina og vinterhagen, og etablering av de fire sentrene som har bidratt til økt egnethet, attraktivitet og bruk av arealene på campus. Dette har skjedd gjennom samarbeid med Statsbygg som byggeier, eksterne aktører og studenter og ansatte.

Gjennom ombygginger har det samtidig skjedd en gradvis oppgradering av IT-infrastrukturen. COVID-pandemien endret takten i digitaliseringen. Etableringen av VIA-senteret i Alta, som diskuteres i rapportens kapittel 5, synliggjør sammenhengen, viktigheten og dilemmaene i teknologien.

Endret arealbruk på grunn av ombygninger eller påbygninger utfordres ikke bare den enkeltes adferd. Det utfordrer også den strukturelle organiseringen berører den kollektive adferden. Håndtere lederskap og medarbeiderskap gjennom fleksible og hybride arbeidsdager, samtidig som studentenes behov skal dekkes, berører både de fagliges og administrative ansattes hverdag.

En viktig erfaring og forventning gjennom dette planarbeidet er at campusutvikling bør være en integrert del av institusjonens faglige og organisatoriske mål.

Planens innretning og målsetting – flerbruk i tid og rom

Den vedlagte campusutviklingsplanen foreslår retninger og grep som bør legges til grunn for små og store endringer i bruk og utforming av arealer ute og inne. Konseptet er utviklet med utgangspunkt i dagens situasjon, behov og mål for utvikling av UiT og Campus Alta. Med erfaringer fra planleggingsprosessen for UiT campus Alta så foreslås disse hovedgrepene for fremtidig utvikling av campus Alta:

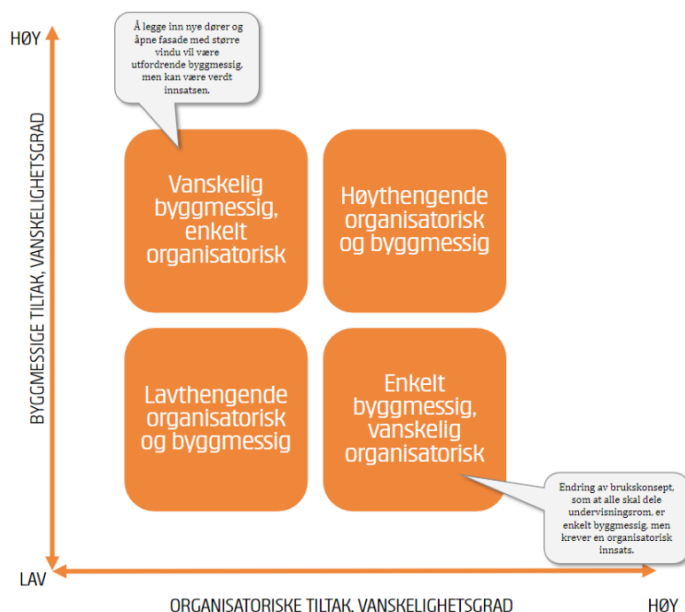
- Åpne opp bygningsmassen
- Samle og konsentrere kjerneaktivitetene til hovedbygningene
- Etablere et sentralt plassert bibliotek med støttefunksjoner
- Utvikle et variert og sammenhengende læringsstrøk
- Samling og klynging av funksjoner
- Digitalt løft av undervisningsrom og arealer for ny digital praksis
- Tillate bygging av studentboliger på egnede tomter i tilknytning til campus

² de Kok, A. (2016). [The New Way of Working: Bricks, Bytes, and Behavior](#). In: Lee, J. (eds) The Impact of ICT on Work. Springer, Singapore.

Parallellt med dette må det utvikles god praksis for innovativ og rasjonell utnyttelse av areal med «flerbruk i tid og rom med smarte kvadratmeter » som et ideal for å kunne utnytte bygningsmassen optimalt.

Økonomiske konsekvenser

Det må forventes økte investeringer som som følge av endrings-/ funksjonstilpasning. I tillegg må det påregnes investeringskostnader som følge av miljøkrav, spesielt knyttet bærekraftambisjonene der om- og gjenbruk av bygningsmaterialer benyttes. I et lengre perspektiv vil det være naturlig å se på byggenes livssyklus-kostnader. For campus i Alta, hvor UiT er i et leieforhold med Statsbygg, vil dette være avhengig av løsninger som inkluderer Statsbygg. Dette vil måtte gjennomføres med de føringer for statlige byggeprosjekter og finansieringsmodeller som er gitt.

Byggmessig og organisatorisk vanskelighetsgrad (fra rapportens s. 57)

Administrative og organisatoriske konsekvenser

Hvilke administrative konsekvenser planen vil ha er avhengig av omfanget av byggtiltakene som gjennomføres. Hvilken organisatoriske eller administrative påvirkning et byggetiltak har, øker gjerne med omfang (kostnad) eller vanskelighetsgrad slik modellen over viser. Ideelt sett så bør ambisjonene i UiTs strategi ligge i kvadranten øverst til høyre for å sikre langsiktighet i bygginvesteringer, men det er naturlig å først starte med de «lavthengende» enkleste prosjektene, organisatorisk, byggmessig og økonomisk (nederst til venstre i figuren).

I arbeidet med campusutviklingsplan for Alta har man kommet frem til følgende prinsipper som er relevant å vurdere når man planlegger organisatoriske tiltak.:

- Mer flytende fakultets- og campusgrenser. Bevegelser fra enkeltdisipliner mot flerdisiplinære enheter. Fra campusorientering mot UiT-orientering.
- Større behov for valgfrihet og fleksibilitet - både når det gjelder digital og fysisk undervisning. Den hybride – og fleksible (HyFlex) forsknings – og undervisningshverdagen utfordres. Krav om tilgjengelighet/ åpningstider utfordres.
- Gode mobilitetsløsninger mellom studentboliger, sentrumsfunksjoner og campus.

- Økende samspill mellom næringsliv og universitet. Tilrettelegging for andre aktører innenfor UiTs bygningsmasse.
- Miljøkrav og bærekraft fra begrensninger til muligheter. Benytte nettverk og samarbeidsparter innen temaet som kan gi økt aktivitet på campus.
- Utvikle campus som en sosial møteplass med tilpassede funksjoner og åpningstider i samarbeid med studentsamskipnaden og andre relevante aktører.

Rektor mener at disse prinsippene med noe bearbeiding bør kunne være utgangspunkt for arbeid med overordnede prinsipper for campusutvikling også andre steder i organisasjonen, og vil komme tilbake til styret med forslag til en overordnet plan for UiT allerede på styremøtet i desember 2022.

Dag Rune Olsen
rektor

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksansvarlig: Jørgen Fosslund
Saksbehandler: Erland Loso

Vedlegg
1 Campusutviklingsplan UiT Alta 2022-2050